

**TIBBIY TA'LIM TALABALARINING ANALITIK
TAFAKKURINI TAKOMILLASHTIRISHGA INTEGRATIV YONDASHUVLAR**

Batirov Kamoliddin Zuhriddinovich ¹

¹ Andijon davlat tibbiyot instituti

MAQOLA MALUMOTI

ANNOTATSIYA:

MAQOLA TARIXI:

Received: 26.01.2025

Revised: 27.01.2025

Accepted: 28.01.2025

KALIT SO'ZLAR:

dermatovenerologiya, innovatsion yondashuvlar, tibbiy ta'lim, kasbiy ko'nikmalar, klinik fikrlash, simulyatsiya, interaktiv usullar, pedagogik texnologiyalar, amaliy mashg'ulotlar, nazariy ta'lim, kompetensiya, talabalarning motivatsiyasi dermatovenerologiya, tibbiy ta'lim, analitik tahlil kompetensiyasi, klinik-diagnostik pedagogik metodlar, interaktiv o'qitish, simulyatsiya mashg'ulotlari, amaliy ko'nikmalar, tahliliy fikrlash, o'quv jarayoni, tibbiy diagnostika, mutaxassis tayyorlash, tibbiyot pedagogikasi, kasbiy kompetensiya.

Ushbu maqolada tibbiy ta'limda talaba-o'quvchilarning analitik tafakkurini rivojlantirishga yo'naltirilgan integrativ yondashuvlar tahlil qilinadi. Tibbiyot sohasida mutaxassislarni tayyorlashda analitik tafakkur muhim o'rin tutadi, chunki bu qobiliyat vrachning bemorlarni tashxis qilish, muolaja usullarini aniqlash va to'g'ri qarorlar qabul qilishda muhim ahamiyatga ega. Maqolada integrativ yondashuvlarning nazariy asoslari, ya'ni turli fanlarning o'zaro aloqasi va ularning tibbiy ta'lim jarayoniga ta'siri hamda talabalarining analitik tafakkurini rivojlantirishdagi ahamiyati ko'rib chiqiladi.

KIRISH. Tibbiy ta'lim jarayoni har qachongidan ham rivojlanib borayotgan va o'zgarib turadigan soha bo'lib, yuqori malakali mutaxassislarni tayyorlashda yangi pedagogik yondashuvlar va metodlarni joriy etishni talab etadi. So'nggi yillarda tibbiyotda zamonaviy integrativ ta'lim usullarining qo'llanilishi, talabalarning analitik tafakkurini rivojlantirishda muhim omilga aylangan. Ayniqsa, tibbiyot sohasidagi mutaxassislar, ya'ni bo'lajak shifokorlar, tezkor va samarali qarorlar qabul qilish, murakkab diagnostik masalalarni hal

qilish hamda bemorlarga eng to'g'ri davolashni taqdim etish uchun yuqori darajadagi analitik tafakkurga ega bo'lishlari zarur.

Integrativ yondashuvlar, turli fanlar va o'quv metodlarini birlashtirib, talabalar bilimni yanada mustahkamlash va ularning ko'nikmalarini rivojlantirishga xizmat qilmoqda. Aynan shunday yondashuvlar orqali talabalarning analitik tafakkurini kuchaytirish, ularni real klinik sharoitlarda muammoli vaziyatlarni tahlil qilishga va mustaqil fikrlashga o'rgatish maqsad qilingan [1].

Integrativ yondashuv — bu ta'lim jarayonida turli fanlar, metodlar va resurslarning o'zaro bog'lanishi va uyg'unlashuvi asosida bilim va ko'nikmalarni o'zlashtirishni nazarda tutadigan pedagogik yondashuvdir. Tibbiyotda integrativ yondashuv, o'z navbatida, talabalarga kasbiy bilimlarni nafaqat nazariy tarzda o'rgatishni, balki ularni amaliyotga yaqinlashtirgan holda, tahlil qilish, qaror qabul qilish va muammoli vaziyatlarda mustaqil fikrlash ko'nikmalarini rivojlantirishni maqsad qiladi [2].

Integrativ yondashuvning asosiy tamoyillari:

Kross-fan o'rganish: Turli fanlar va disiplinaryalar o'rtasida o'zaro aloqani o'rnatish, shuningdek, ularni o'quv jarayonida uyg'unlashtirish. Masalan, tibbiyotda klinik diagnostika, farmakologiya va etika fanlarini birlashtirib o'rgatish, talabalarni kengroq fikrlashga undaydi [3].

Muammoli o'quv metodlari: Talabalarni murakkab, real hayotdagi vaziyatlarga tayyorlash. Integrativ yondashuv doirasida talabalar muammoli holatlar va klinik vaziyatlarda o'rgatiladi, bu esa ularning analitik tafakkurini rivojlantiradi.

Talabalar faoliyati: Amaliy mashg'ulotlar, guruhviy ishlar, interaktiv darslar va simulyatsiyalar orqali talabalarning faol ishtirokini ta'minlash. Bu metodlar talabalarni nafaqat nazariy bilimlar bilan tanishtiradi, balki ularga o'z bilimlarini real klinik sharoitlarda qo'llash imkonini yaratadi [4].

Birlashgan o'qitish: O'quv jarayonida turli pedagogik texnologiyalarni birlashtirish, masalan, video lektoriyalar, onlayn materiallar va interaktiv platformalar yordamida talabalar bilan samarali muloqot qilish.

Talabalarni mustaqil fikrlashga yo'naltirish: Integrativ yondashuv talabalarga nafaqat malakali mutaxassis bo'lishni, balki ularning mustaqil fikrlash va qaror qabul qilish qobiliyatlarini rivojlantirishni ham o'z ichiga oladi [5].

Integrativ yondashuv talabalarning analitik fikrlash, muammolarni yechish va kasbiy mahoratini oshirishga katta yordam beradi. Bu, ayniqsa, tibbiyotda murakkab diagnostik masalalarni hal qilishda, bemorlarni yaxshiroq tushunishda va tezkor qarorlar qabul qilishda muhim ahamiyatga ega.

Tibbiy ta'limda integrativ yondashuvlar talabalarning analitik tafakkurini rivojlantirishda muhim ahamiyatga ega. Ushbu yondashuvlar nafaqat nazariy bilimlarni o'rgatish, balki talabalarni amaliy mashg'ulotlar, simulyatsiyalar va muammoli vaziyatlarda ishtirok etish

orqali haqiqiy klinik sharoitlarga tayyorlashga qaratilgan. Integrativ ta'lim metodlari talabalarga turli fanlarni o'zaro bog'lab, muammolarni tahlil qilish, qaror qabul qilish va mustaqil fikrlash ko'nikmalarini rivojlantirish imkonini yaratadi [6].

Xulosa qilib shuni aytish mumkinki, tibbiyotda analitik tafakkur, ayniqsa, murakkab diagnostik masalalarni yechish va bemorlarga to'g'ri davolashni taqdim etishda katta ahamiyatga ega. Integrativ yondashuvlar talabalarning kasbiy kompetensiyasini oshiradi va ularni kasbiy faoliyatda muvaffaqiyatli bo'lishga tayyorlaydi. Shu bilan birga, bu metodlar ularning tahliliy fikrlash qobiliyatlarini kuchaytirib, jamoaviy faoliyatni tashkil etish va to'g'ri qarorlar qabul qilishda muhim rol o'ynaydi.

Shu tariqa, integrativ yondashuvlar tibbiy ta'lim jarayonida talabalarni yuqori malakali va analitik fikrlashga qodir mutaxassislar sifatida tayyorlashda asosiy omil bo'lib xizmat qiladi. Ularning analitik tafakkuri va kasbiy ko'nikmalari rivojlanishi, o'z navbatida, tibbiyot sohasining yanada sifatli va samarali bo'lishiga xizmat qiladi.

Adabiyotlar ro'yxati:

1. Becker, T. Enhancing Analytical Competence in Dermatology Education: Pedagogical Methods and Techniques for Medical Students. PhD Dissertation, 2022, University of Heidelberg, Germany. -P.332.

2. Komilov N. Oliy tibbiy ta'limning umumiy tendensiyalari va qonuniyatlarini rivojlantirishda tibbiyot tarixi fanining o'rni // Namangan davlat universiteti ilmiy axborotnomasi, 2023, №9. – bb.770–774.

3. Komilov N. Instructional potential of teaching the history of medicine to international students in higher medical education institutions // Modern Scientific Research International Scientific Journal, 2025, Vol. 4, № 1. -P.71-75.

4. Komilov N. Teaching history of medicine to foreign students is a vital factor of pedagogy // World of Scientific news in Science. No. 3/2. 2024. -R.51-55.

5. Komilov N. The concept of forming the exclusive competence of foreign students by teaching the history of medicine through the “Connect-extend-challenge model” // Namangan davlat universiteti ilmiy axborotnomasi, 2023, №10. –pp.781–787.

6. Komilov N. The role of the history of medicine in the development of general trends and patterns of higher medical education // Scientific Bulletin of Namangan State University, 2023, No. 9. – P.770–774

7. Komilov N. Modern tendencies of teaching history of medicine in higher medical educational institutions and their analysis // Solution of social problems in management and economy. International scientific online conference. <https://doi.org/10.5281/zenodo.8154487> . - Spain, 2023. – P. 17–21.